

พุทธบูรณาการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
BUDDHIST INTEGRATION FOR PROMOTE CORRUPTION PREVENTION
IN THE PUBLIC SECTOR BY OFFICE OF THE NATIONAL
ANTI - CORRUPTION COMMISSION

พัฒนพงศ์ จันทร์เพชรพลุ*, สุรพล สุยะพรหม, เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง
Phatthanaphong Chanphetphun*, Surapon Suyaprom, Kiettisak Suklueang
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University
*Corresponding Author E-mail: phatchanphet@gmail.com
Received March 14, 2026; Revised May 6, 2026; Accepted May 12, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ 2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และ 3. นำเสนอพุทธบูรณาการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 18 รูปหรือคน สนทนากลุ่มเฉพาะ 10 รูปหรือคน และใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง 354 คน วิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1. การป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีการปลูกฝังวิถีจิตความพอเพียง จิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริตให้แก่ประชาชนและเพิ่มประสิทธิภาพกลไกมาตรการกฎหมายและการคุ้มครองพยาน 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ พบว่า การบริหารจัดการสามารถเรียงลำดับตามผลสมการได้ดังนี้ ด้านการนำ ด้านการควบคุม ด้านการวางแผน และด้านการจัดองค์กร ซึ่งสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 60.1 ด้วยการส่งเสริมบุคลากรให้ทำงาน ตรวจสอบ และวางแผน เพื่อให้เกิดความชัดเจน โปร่งใส และเป็นอิสระ และพบว่าหลักสัมมปปธาน 4 สามารถเรียงลำดับตามผลสมการได้ ดังนี้ อนุรักษนาปธาน การรักษากุศลธรรม ภาวนาปธาน การเสริมสร้างความมั่นคง สังวรปธาน การดูแลรักษา และปหานปธาน การปกป้องคุ้มครอง ซึ่งสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 25.4 เพื่อส่งเสริมให้ยึดหลักความซื่อสัตย์ในการทำงาน พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้บุคลากร และ 3. พุทธบูรณาการด้วยการนำหลักสัมมปปธาน 4 และหลักการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่มาบูรณาการเข้าด้วยกันเพื่อพัฒนาความเพียรอย่างถูกต้องและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพื่อสร้างความรับผิดชอบ มีธรรมาภิบาล และส่งเสริมความโปร่งใสในองค์กรภาครัฐต่อไป

คำสำคัญ: พุทธบูรณาการ, การป้องกันการทุจริต, หลักสัมมปปธาน 4

Abstract

This research article aimed to: 1. study corruption prevention in the public sector by the Office of the National Anti-Corruption Commission; 2. examine the factors affecting corruption prevention in the public sector by the Office of the National Anti-Corruption Commission; and 3. propose Buddhist integration for promoting corruption prevention in the public sector by the Office of the National Anti-Corruption Commission. This study employed a mixed-methods research design integrating qualitative and quantitative approaches. In-depth interviews were conducted with 18 key informants, and a focus group discussion was conducted with 10 participants. Quantitative data were collected using questionnaires from a sample of 354 respondents. Data were analyzed using descriptive content analysis, frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The findings revealed that 1. Corruption prevention in the public sector by the Office of the National Anti-Corruption Commission was at a high level in all aspects. Emphasis was placed on cultivating a sufficiency-oriented mindset and integrity among citizens, as well as enhancing the effectiveness of mechanisms, legal measures, and witness protection. 2. Regarding the factors affecting corruption prevention in the public sector, the management factors, ranked according to the regression equation, were leading, controlling, planning, and organizing, which jointly predicted corruption prevention at 60.1 percent. These factors emphasized promoting personnel performance, monitoring, and planning to ensure clarity, transparency, and independence. The four Sammappadhana principles, ranked according to the regression equation, were Anurakkhanapadhana (preserving wholesome states), Bhavanapadhana (developing wholesome states), Samvarapadhana (preventing unwholesome states), and Pahanapadhsna (abandoning unwholesome states), which jointly predicted corruption prevention at 25.4 percent. These principles encouraged integrity in work, ethical development, and psychological resilience among personnel. 3. Buddhist integration involved integrating the four Sammappadhana principles with modern public management to cultivate right effort and apply modern technology to enhance accountability, good governance, and transparency in public organizations.

Keywords: Buddhist Integration, Anti-Corruption, Sammappadhana 4

บทนำ

ประเทศไทยได้กำหนดแผนการพัฒนากิจการบ้านการปกครองภาครัฐขึ้นเพื่อเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2566) ด้วยการกำหนดให้มโนนโยบายแนวคิด และการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลซึ่งประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและสอดคล้องเหมาะสมกับสังคมไทย ดังนั้น การสร้างสังคมที่โปร่งใสไร้การทุจริตเป็นเป้าหมายที่หลายประเทศทั่วโลกมุ่งมั่นที่จะบรรลุ และเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนเอง สำหรับหน่วยงานภาครัฐควรสร้างระบบราชการที่โปร่งใส โดยการปรับปรุงระบบการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพโปร่งใส

และตรวจสอบได้ พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ทำให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีความโปร่งใส และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานตรวจสอบ ให้มีอำนาจและอิสระในการทำงานไม่ถูกแทรกแซง การบริหารจัดการด้วยระบบ e-Government เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและลดช่องทางการทุจริต รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐให้ประชาชนได้เข้าถึงเพื่อสร้างความโปร่งใสไร้การทุจริตในภาครัฐ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งมีหน้าที่แก้ไขปัญหการทุจริตของประเทศไทย จึงต้องบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศไทยในภาพรวม ทั้งในมิติดนนอกประเทศตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 หรือ United Nations Convention against Corruption: UNCAC และมติภายในประเทศเพื่อนำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไปสู่การปฏิบัติและตระหนักถึงความสำคัญของการบูรณาการความร่วมมือและสนับสนุนจากภาคีทุกภาคส่วน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2560) สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) ได้กำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีแผนย่อย 2 แผน ได้แก่ 1. แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย 2 เป้าหมาย เป้าหมายที่ 1 ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต โดยการปลูกฝังวิธีคิด ปลูกจิตสำนึกให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เป้าหมายที่ 2 คติทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง 2. แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต ประกอบด้วย 1 เป้าหมาย คือ การดำเนินคดีทุจริต มีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญกับกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ กฎหมายมีความทันสมัย การบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินคดีมีประสิทธิภาพและรวดเร็วเพื่อให้สังคมเกิดความเกรงกลัวต่อการทุจริต สอดคล้องกับการประชุมสหประชาชาติในครั้งที่ 11 ได้กำหนดอาชญากรรมที่ประชาคมโลกต้องให้ความสำคัญร่วมกันปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน (United Nations Office on Drugs and Crime & World Bank, 2007) ซึ่งปัจจุบันปรากฏว่าสถานการณ์การทุจริตมีค่ากล่าวหาที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา 5 ปีงบประมาณย้อนหลัง (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2567) มีจำนวนมากถึง 2,873 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 84.80 ของจำนวนค่ากล่าวหาทั้งหมด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2567)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับพุทธบูรณาการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐและประชาชนมีจิตสำนึกร่วมกันดูแลและปกป้องตนเองและหน่วยงานจากปัญหาทุจริตและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจ สร้างวัฒนธรรมสุจริตให้ดำรงอยู่ตลอดไป และหาแนวทางการบริหารจัดการ นโยบายและแผนงาน ที่ชัดเจนเพื่อให้บุคลากรและหน่วยงานภาครัฐสามารถปฏิบัติตามได้อย่างมีทิศทางและเป็นเอกภาพ ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเพื่อยกระดับความโปร่งใสของแต่ละองค์กร การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ควรนำมาบูรณาการกับการป้องกันการทุจริตในภาครัฐมากที่สุด คือ หลักสัมมปปธาน 4 (อง.จตุกก. 21/14/24) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) ประกอบด้วย สังวรปธาน การดูแลรักษา ปหานปธาน การปกป้องคุ้มครอง ภาวนาปธาน การเสริมสร้างความมั่นคง อนรักขนาปธาน การรักษากุศลธรรม มาบูรณาการกับหลักบริหารจัดการ ว่าสามารถส่งผลดีต่อการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือไม่อย่างไร โดยการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับพุทธบูรณาการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งสามารถนำไปเป็นต้นแบบในการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
3. เพื่อนำเสนอพุทธบูรณาการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (MixMethod Research) ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน 3,027 คน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2567)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้สูตรการคำนวณของ Yamane (1973) กำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 354 คน

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยได้กำหนดเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการที่เกี่ยวข้องหรือมีประสบการณ์โดยตรงเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด 18 รูปหรือคน ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 3 กลุ่มตัวแทนประชาชน จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 4 นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 5 นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 3 รูปหรือคน โดยผู้วิจัยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ มาสนทนากลุ่ม จำนวน 10 รูปหรือคน ซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนาต้องมีพื้นฐานประสบการณ์ที่ใกล้เคียง หรือคล้ายคลึงกัน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย

3.2 การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) ประกอบด้วย 1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล 2. การบริหารจัดการ 3. หลักสัมมนาปธาน 4 และ 4. การป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และในแต่ละข้อเป็นมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Type) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (Likert, 1967) เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา ความครอบคลุมของเนื้อหาและความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านจะประเมินให้คะแนน 3 ระดับ คือ +1 = มีความสอดคล้อง 0 = ไม่แน่ใจ -1 = ไม่สอดคล้อง แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.80 จำนวน 7 ข้อ และมีค่าเท่ากับ 1.00 จำนวน 29 ข้อ และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งจะต้องมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) เท่ากับ 0.919

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการยื่นคำร้องขออนุญาตสัมภาษณ์ เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จึงนัดหมายสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือหลักและบันทึกข้อมูลก่อนสรุปผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.2 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการขออนุญาตใช้สถานที่เก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และส่งหนังสืออนุญาตไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากนั้นผู้วิจัยลงพื้นที่แจกและเก็บแบบสอบถามจนครบตามจำนวนที่กำหนด หลังจากได้รับแบบสอบถามคืนครบ 354 ฉบับ คิดเป็น 100% ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ข้อมูล เชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องตามกรอบแนวคิด ทฤษฎีหรือตอบปัญหาของการวิจัยให้เหมาะสม พร้อมทั้งนำเสนอแนะข้อมูลเป็นองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. การป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พบผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการวางแผน	4.05	0.73	มาก
2. ด้านการจัดองค์กร	3.67	0.80	มาก
3. ด้านการนำ	3.70	0.85	มาก
4. ด้านการควบคุม	3.95	0.75	มาก
ภาพรวม	3.84	0.69	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารจัดการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ ด้านการควบคุม ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.75) ด้านการนำ ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.85) และด้านการจัดองค์กร ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับสัมมนา 4

สัมมนา 4	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สัมนา 4 การดูแลรักษา	4.25	0.64	มาก
2. ปทาน 4 การปกป้องคุ้มครอง	4.29	0.67	มาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับสัมมัตปธาน 4 (ต่อ)

สัมมัตปธาน 4	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ภาวนาปธาน การเสริมสร้างความมั่นคง	4.32	0.67	มาก
4. อนุรักษนาปธาน การรักษากุศลธรรม	4.36	0.56	มาก
ภาพรวม	4.31	0.57	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าหลักสัมมัตปธาน 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ดังนี้ อนุรักษนาปธาน การรักษากุศลธรรม ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.56) รองลงมาคือ ภาวนาปธาน การเสริมสร้างความมั่นคง ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.67) ปธานปธาน การปกป้องคุ้มครอง ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.67) และสังวรปธาน การดูแลรักษา ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

การป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการสร้างวัฒนธรรมด้านทุจริตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.08	0.78	มาก
2. ด้านการป้องกันการทุจริตเชิงรุก	3.97	0.80	มาก
3. ด้านการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เป็นสากล	3.82	0.80	มาก
ภาพรวม	3.96	0.72	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านการสร้างวัฒนธรรมด้านทุจริตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.78) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.80) และด้านการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เป็นสากล ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พบผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 4 การบริหารจัดการส่งผลต่อการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

การบริหารจัดการ	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	0.812	0.148		5.479**	.000
ด้านการนำ (X1_C)	0.208	0.052	0.246	4.036**	.000
ด้านการควบคุม (X1_A)	0.263	0.049	0.273	5.329**	.000
ด้านการวางแผน (X1_P)	0.172	0.049	0.173	3.54**	.000
ด้านการจัดองค์กร (X1_D)	0.174	0.054	0.193	3.251**	.001

Multiple R = .778^d, R Square = .606, Adjusted R² = -.601, Std. Error = .458, F = 10.570, Sig.=.001

จากตารางที่ 4 พบว่า หลักการบริหารจัดการส่งผลต่อการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทั้ง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับตามสมการ ดังนี้ คือ ด้านการนำ (X1_C) ด้านการควบคุม (X1_A) ด้านการวางแผน (X1_P) ด้านการจัดองค์กร (X1_D) ผลการวิเคราะห์ การบริหารจัดการสามารถร่วมกันทำนายการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ ได้ร้อยละ 60.1

ตารางที่ 5 หลักสัมมน์ปธาน 4 ส่งผลต่อการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.097	0.268		4.091**	0.000
ปทานปธาน การปกป้องคุ้มครอง (X2_D2)	0.188	0.088	0.175	2.143*	0.033
อนุรักษ์นาปธาน การรักษากุศลธรรม (X2_D4)	0.287	0.089	0.224	3.218**	0.001
ภาวนาปธาน การเสริมสร้างความมั่นคง (X2_D3)	0.138	0.054	0.128	2.571**	0.011
สังวรปธาน การดูแลรักษา (X2_D1)	0.188	0.081	0.167	2.323*	0.021

Multiple R = .510^c, R Square = .26, Adjusted R = .254, Std. Error = .627, F = 5.396, Sig. = .021

จากตารางที่ 5 พบว่า หลักสัมมน์ปธาน 4 ส่งผลต่อการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทั้ง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้ คือ อนุรักษ์นาปธาน การรักษากุศลธรรม (X2_D4) ภาวนาปธาน การเสริมสร้างความมั่นคง (X2_D3) สังวรปธาน การดูแลรักษา (X2_D1) และ ปทานปธาน การปกป้องคุ้มครอง (X2_D2) ผลการวิเคราะห์แสดงว่า หลักสัมมน์ปธาน 4 สามารถร่วมกันทำนายการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ ได้ร้อยละ 25.4

3. พุทธบูรณาการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ดังนี้ การป้องกันการทุจริตในภาครัฐประกอบด้วย 1. ด้านการสร้างวัฒนธรรมต้านทุจริตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการรับรู้ภัยทุจริต ปลุกฝังความซื่อสัตย์และคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมสร้างเครือข่ายสังคมร่วมต้านการทุจริต 2. ด้านการป้องกันการทุจริตเชิงรุก บูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน พัฒนากลไก กฎหมายและเทคโนโลยี เพื่อประเมินความเสี่ยง ป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ 3. ด้านการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เป็นสากล พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ คุ้มครองพยานและปรับปรุงกฎหมายพร้อมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปราบปรามการทุจริต สำหรับการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน สามารถเสริมสร้างประสิทธิภาพได้โดยการบูรณาการกับหลักสัมมน์ปธาน 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมสำคัญในพระพุทธศาสนาที่มุ่งเน้นการพัฒนาความเพียร อย่างถูกต้อง เข้ากับแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างระบบการป้องกันการทุจริตที่มีทั้งมิติด้านจริยธรรม การบริหารจัดการ และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และธรรมาภิบาลในองค์กรภาครัฐ ประกอบด้วย 1. ด้านสังวรปธาน การสำรวมระวังอกุศล ปลุกฝังสติ คุณธรรม

และความสำรวมในจิตใจบุคลากร พร้อมบูรณาการหลักธรรมเพื่อเสริมสร้างระบบป้องกันการทุจริตภายในองค์กร 2. ด้านปทานปธาน การปกป้องคุ้มครองความดี ยึดมั่นรักษาความดี เพียรละบาป ขจัดการทุจริตที่เกิดขึ้น ปกป้องคนดี และปรับปรุงระบบกฎหมายเพื่อแก้ไขจุดอ่อนเชิงโครงสร้าง 3. ด้านภาวนาปธาน การเสริมสร้างความมั่นคงในความดี เสริมสร้างจิตใจที่เข้มแข็ง พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต พร้อมส่งเสริมและยกย่องการทำความดีอย่างต่อเนื่อง ด้านอนุรักษนาปธาน การรักษากุศลธรรม ยึดมั่นความซื่อสัตย์ รักษาคุณธรรมของบุคลากร และธำรงระบบป้องกันการทุจริตเพื่อสานต่อผลสำเร็จอย่างยั่งยืน และนำศาสตร์สมัยใหม่ ได้แก่ การบริหารจัดการ เข้ามาบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการป้องกันการทุจริต ในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบด้วย 1. ด้านการวางแผน จัดทำแผนงานที่ชัดเจน สอดคล้องระดับชาติ มอบหมายหน้าที่เป็นระบบ พร้อมบูรณาการกลไกและบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตเชิงรุก 2. ด้านการจัดองค์การ จัดโครงสร้างองค์กร บุคลากรให้เหมาะสม โปร่งใส และสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ พร้อมบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนงานป้องกันการทุจริต 3. ด้านการนำ ผู้นำเป็นแบบอย่างความซื่อสัตย์ กำหนดยุทธศาสตร์ สื่อสารสร้างการมีส่วนร่วม และส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย องค์กร และ 4. ด้านการควบคุม จัดให้มีระบบตรวจสอบควบคุมภายใน และประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส เพื่อติดตามให้บรรลุเป้าหมายและลดโอกาสการทุจริต

อภิปรายผลการวิจัย

1. การป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้ 1. ด้านการสร้างวัฒนธรรมด้านทุจริต ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการปลูกฝังวิถีคิดหรือการกระตุ้นจิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริตให้แก่ประชาชน การปลูกฝังคุณธรรม ความพอเพียง เพื่อป้องกันการทุจริต 2. ด้านการป้องกันการทุจริตเชิงรุก โดยมีการบูรณาการความร่วมมือร่วมกันระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน การเพิ่มประสิทธิภาพกลไก มาตรการ กฎหมาย กระบวนการ การเสริมพลังประชาชนและเครือข่ายร่วมด้านทุจริต การเฝ้าระวังเชิงรุก และ 3. ด้านการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เป็นสากล โดยมีการเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส การพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริตและการใช้เทคโนโลยีและระบบข้อมูลสมัยใหม่โดยนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) หรือระบบบล็อกเชน (Blockchain) มาประยุกต์ใช้ในการตรวจสอบ และติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของบงกช สุทัศน์ ณ อยุธยา (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างจิตสำนึกของความเป็นไทย ค่านิยม เพื่อการต่อต้านป้องกัน การทุจริต คอร์รัปชัน ผลการศึกษาพบว่า การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันค่านิยมแบบใหม่ให้กับประชาชน โดยการสร้างจิตสำนึกของความเป็นไทย ค่านิยมเพื่อการต่อต้านการทุจริตและร่วมตรวจสอบข้าราชการประจำและข้าราชการการเมือง สามารถจูงใจให้คนดีมีคุณธรรมจริยธรรมนำไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และสอดคล้องกับงานวิจัยของดิฐภัทร บวรชัย (2562) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กรณีศึกษาระดับสถานีตำรวจ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันประพฤติมิชอบ ควรมีลักษณะเป็นการป้องกันและแก้ปัญหาแบบบูรณาการ ให้ภาครัฐและประชาชน เข้ามามีบทบาทมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำงาน และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในการปฏิบัติงานและตรวจสอบระบบการทำงาน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พบผลการศึกษา ดังนี้ 1. การบริหารจัดการส่งผลต่อการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้ 1.1 ด้านการนำ พบว่า ผู้นำควรนำหลักสัมมาปธาน 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ส่งเสริมความเพียรพยายามมาใช้เพื่อสร้างกระบวนการกระตุ้นเตือนและส่งเสริมบุคลากรให้ทำงานเพื่อบรรลุผลตามผู้นำกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ต่อต้านการทุจริตระดับชาติและขับเคลื่อนสังคมต้านทุจริต โดยการกระตุ้นให้เห็นภัยของการทุจริตและมุ่งมั่นหาแนวทางแก้ไขปัญหาการทุจริตให้มีประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการหลักที่มีศักยภาพมากที่สุดจะทำให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

1.2 ด้านการควบคุม พบว่า มีกระบวนการในการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน การเปรียบเทียบผลกับเป้าหมายหรือมาตรฐาน โดยมีการติดตามกำกับดูแลประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อควบคุมการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของชนะพงษ์ กล้ากลสิข และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการ คือ การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน

1.3 ด้านการวางแผน พบว่า มีการจัดทำแผน กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายชัดเจน การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบตามแผนให้แก่บุคลากรแต่ละคนได้รับทราบ การจัดทำแผนที่สอดคล้องกับแผนระดับชาติ การสร้างระบบป้องกันเชิงรุกและการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต โดยการบริหารผลการปฏิบัติงานประกอบด้วยด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาผลการปฏิบัติงาน ด้านการติดตามผลการปฏิบัติงาน ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานและด้านการให้รางวัล

1.4 ด้านการจัดองค์กร พบว่า การจัดโครงสร้างเป็นไปตามอำนาจหน้าที่และสอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โครงสร้างรองรับงานป้องกันทุจริตทั้งส่วนกลางและพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชอุษา นุ่นทอง และคณะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษานอก สถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการสถานศึกษานอกสถานที่ตั้ง ได้แก่ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เพียรพยายามในการบริหาร จัดการ เสริมสร้างมุ่งมั่นตั้งใจในการบริหารจัดการ และ 2. หลักสัมมาปธาน 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ส่งเสริมความเพียรพยายาม พบว่าส่งผลต่อการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้ 2.1 ด้านอนุรักษนาปธาน การรักษาคุณศุลธรรม พบว่า มีผลให้ยึดหลักความซื่อสัตย์ ซื่อตรง การตั้งใจพยายามรักษาคุณศุลความดีงามที่เกิดขึ้นแล้วในจิตใจไม่ให้เสื่อมไป สอดคล้องกับงานวิจัยของรินทอง แก้วทุม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการพัฒนาเชิงพุทธ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาต้องเริ่มต้นจากการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำสร้างการมีส่วนร่วมด้วยการนำหลักพุทธธรรมมาใช้

2.3 ด้านสังวรปธาน การดูแลรักษา พบว่า มีการปลูกฝังสติ คุณธรรม และการสำรวมระวังภายในจิตใจของเจ้าหน้าที่รัฐ การสร้างระบบป้องกันเชิงรุกภายในองค์กร การบูรณาการหลักธรรมในนโยบายต่อต้านทุจริต สอดคล้องกับงานวิจัยของพระธนบุลย์ สุวณโณ (หันมนตรี) (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การนำหลักสาราณียธรรมมาส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของชุมชนทุ่งละออง ตำบลบางวัน อำเภอบึงสามพัน จังหวัดพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า การเตือนสติให้เกิดความสำนึกตามหลักธรรมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเองและสังคม

2.4 ด้านปหานปธาน การปกป้องคุ้มครอง พบว่า ความเพียรพยายามละบาปซึ่งมีอยู่แล้วภายในจิตใจ ขจัดสิ่งไม่ดี การปกป้องความดี คุ้มครองคนดี และสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในระบอบราชการ สอดคล้องกับงานวิจัยของอำพล ปุญญา (2560) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการน้ำตามหลักพุทธวิธีของจังหวัดพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า การบริหารองค์กรที่ดี คุณภาพชีวิตของประชาชนก็จะดีขึ้น

3. พุทธบูรณาการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้ 1. ด้านการสร้างวัฒนธรรมด้านทุจริตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควรส่งเสริมการรับรู้ภัยทุจริต ปลูกฝังความซื่อสัตย์และคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมสร้างเครือข่ายสังคมร่วมด้านการทุจริต 2. ด้านการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ควรบูรณาการ

ความร่วมมือทุกภาคส่วน พัฒนากลไก กฎหมายในการคุ้มครองพยานหรือผู้แจ้งเบาะแส และ นำเทคโนโลยีเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อมูลมาใช้เพื่อประเมินความเสี่ยง ป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เป็นสากล ควรพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ คุ้มครองพยาน และปรับปรุงกฎหมายพร้อมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปราบปรามการทุจริต โดยสามารถบูรณาการกับหลักสัมปธาน 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมสำคัญในพระพุทธศาสนา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความเพียรอย่างถูกต้อง เข้ากับแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ ประกอบด้วย

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการจัดองค์การ
3. ด้านการนำ
4. ด้านการควบคุม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสุจินตนิท หนูสุสีห์สกุล (2568) ได้ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์สัมปธาน 4 เพื่อการบรรลุดุธรรม ผลการศึกษาพบว่า สัมปธาน 4 เพียรระงับยับยั้งบาปที่ยังไม่เกิดไม่ให้เกิดขึ้น พยายามประกอบจิตตั้งมั่น เพียรทำกุศลให้เกิดขึ้น และรักษากุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้วมิให้เสื่อมและเจริญยิ่งขึ้นไปเพื่อสามารถบรรลุดุธรรมได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะธิดา อภัยภักดิ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐ ผลการศึกษาพบว่า ควรนำหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล มาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ต้องมีการสร้างเครื่องหมายแห่งความดีให้เกิดขึ้นกับตัวเองและสังคม การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรเทพ จันทนิภ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐเพื่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ต้องปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรม อบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์ความมีระเบียบวินัย และผู้บริหารองค์กรต้องประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดี การเคารพยกย่องคนดีมีคุณธรรม และมีกลไกการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งได้จากการวิจัยมีดังนี้

1. การป้องกันการทุจริตในภาครัฐ ประกอบด้วย 1. ด้านการสร้างวัฒนธรรมด้านทุจริตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการส่งเสริม การรับรู้ภัยทุจริต ปลูกฝังความซื่อสัตย์และคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมสร้างเครือข่าย สังคมร่วมด้านการทุจริต 2. ด้านการป้องกันการทุจริตเชิงรุก โดยการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน พัฒนากลไก กฎหมาย และเทคโนโลยี เพื่อประเมินความเสี่ยง ป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ และ 3. ด้านการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เป็นสากล โดยการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ คุ้มครองพยาน และปรับปรุงกฎหมายพร้อมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามทุจริต

2. การป้องกันการทุจริตในภาครัฐให้ประสบผลสำเร็จยั่งยืนได้ ด้วยการบูรณาการกับหลักสัมปธาน 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนา ความเพียรอย่างถูกต้อง เข้ากับแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ หลักการดังกล่าวสามารถ นำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างระบบการป้องกันการทุจริตที่มีทั้งมิติด้านจริยธรรม การบริหารจัดการ และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และธรรมาภิบาล ในองค์กรภาครัฐ ประกอบด้วย 1. ด้านสังวรปธาน การสำรวมระวังอกุศล โดยการปลูกฝังสติ คุณธรรม และความสำรวมในจิตใจบุคลากร พร้อมบูรณาการหลักธรรมเพื่อเสริมสร้างระบบป้องกันการทุจริตภายในองค์กร 2. ด้านปหานปธาน การปกป้องคุ้มครองความดี โดยการยึดมั่นรักษาความดี เพียรละบาป ขจัดการทุจริตที่เกิดขึ้น ปกป้องคนดี และปรับปรุงระบบกฎหมายเพื่อแก้ไขจุดอ่อนเชิงโครงสร้าง 3. ด้านภาวนาปธาน

การเสริมสร้างความมั่นคงในชาติ โดยการพัฒนาจิตใจที่เข้มแข็ง พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต พร้อมส่งเสริมและยกย่องการทำความดีอย่างต่อเนื่อง และ 4. ด้านอนุรักษ์ขนาน การรักษากุศลธรรม โดยการยึดมั่นความซื่อสัตย์ รักษาคุณธรรมของบุคลากร และดำรงระบบป้องกันทุจริต เพื่อสานต่อผลสำเร็จอย่างยั่งยืน

3. การนำศาสตร์สมัยใหม่ด้วยการนำหลักการบริหารจัดการเข้ามาบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบด้วย 1. ด้านการวางแผน จัดทำแผนงานที่ชัดเจนสอดคล้องระดับชาติ มอบหมายหน้าที่เป็นระบบ พร้อมบูรณาการกลไกและบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตเชิงรุก 2. ด้านการจัดองค์การ จัดโครงสร้างองค์กรและบุคลากรให้เหมาะสม โปร่งใส และสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่พร้อมบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนงานป้องกันทุจริต 3. ด้านการนำ ผู้นำเป็นแบบอย่างความซื่อสัตย์ กำหนดยุทธศาสตร์ สื่อสารสร้างการมีส่วนร่วม และส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายองค์กร และ 4. ด้านการควบคุม จัดให้มีระบบตรวจสอบ ควบคุมภายใน และประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสเพื่อติดตามให้บรรลุเป้าหมายและลดโอกาสการทุจริต ด้วยการส่งเสริมการรับรู้ภัยทุจริต ปลุกฝังความซื่อสัตย์และคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมสร้างเครือข่ายสังคมร่วมกันด้านการทุจริตมีการป้องกันการทุจริตเชิงรุกด้วยการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน พัฒนากลไก กฎหมาย และเทคโนโลยีเพื่อประเมินความเสี่ยง อันจะช่วยให้ป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตมีประสิทธิภาพ และต้องพัฒนาการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นสากล มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ควบคู่กับการคุ้มครองพยานและปรับปรุงกฎหมายเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการปราบปรามทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่
ที่มา: สร้างโดย Gemini โดยผู้วิจัยเป็นผู้ป้อนคำสั่ง

สรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่บูรณาการหลักพุทธธรรม เช่น ศีล 5 อิทธิบาท 4 ตามแนวคิดธรรมาภิบาลและจริยธรรมในยุคดิจิทัล เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกด้านความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบต่อเจ้าหน้าที่รัฐ รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายเพื่อจำกัดดุลพินิจของเจ้าหน้าที่โดยนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้

2. ควรผลักดันการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) และระบบร้องเรียนออนไลน์ เพื่อเพิ่มความโปร่งใสในการบริหารงานภาครัฐ พร้อมบูรณาการหลักพุทธธรรมกับความซื่อสัตย์สุจริต

3. ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างวัด หน่วยงานรัฐ ชุมชน และสถาบันการศึกษา เพื่อจัดกิจกรรมรณรงค์ และพัฒนานิยามด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยใช้หลักพุทธธรรม สร้างวัฒนธรรมองค์กรและวัฒนธรรมสังคมที่ไม่ยอมรับการทุจริต พร้อมใช้สื่อโซเชียลมีเดีย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรกำหนดแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้มีความชัดเจนเพื่อส่งเสริมให้มีการต่อต้านการทุจริตเพื่อปกป้องคุ้มครองและดูแลรักษาสิทธิของประชาชน และประโยชน์ของทางราชการ ให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถติดตามและประเมินผลได้อย่างเป็นระบบ

2. ควรพัฒนากระบวนการบริหารจัดการให้มีความยืดหยุ่นในการทำงานตอบสนองต่อปัญหาและความท้าทายในบริบทสังคมปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้นำองค์กรเป็นแบบอย่างการต่อต้านการทุจริต และจัดองค์กรให้ส่งเสริมบทบาทการต่อต้านการทุจริต

3. ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความเต็มใจในการปฏิบัติงาน โดยการสร้างแรงจูงใจทั้งในด้านจิตสำนึกและผลตอบแทน สภาพแวดล้อมในการทำงานที่เอื้อต่อการทำงาน

4. ควรกำหนดมาตรการหรือข้อบังคับในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน พร้อมทั้งมีบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดอย่างเหมาะสม ยกย่องผู้ปฏิบัติงานดีเด่นเพื่อสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

5. ควรส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐนำหลักสังวรปธานมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่โดยเน้นการสำรวมระวังกาย วาจา และใจ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรม

6. ควรส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมต้านทุจริตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงาน เพื่อร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริตในสังคม

7. ควรพัฒนาระบบการปฏิบัติงานและการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีประสิทธิภาพ โดยนําระบบสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการข้อมูล การติดตาม และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะเพื่อป้องกันการทุจริตเชิงรุกและเป็นสากลยิ่งขึ้น

8. ควรพัฒนากลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการปราบปรามการทุจริตในรูปแบบหน่วยเฉพาะกิจที่มีอำนาจหน้าที่ชัดเจน กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่กระชับ รวดเร็ว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอย่างจริงจังและโปร่งใส

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในอนาคตควรมุ่งศึกษารูปแบบหรือโมเดลการบูรณาการหลักพุทธธรรม เช่น อิทธิบาท 4 และสัปปุริสธรรม เข้ากับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ในการพัฒนาจิตสำนึกด้านความซื่อสัตย์สุจริตของบุคลากรภาครัฐและประชาชน
2. การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาประยุกต์ใช้ในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ควบคู่กับการใช้หลักพุทธธรรม เช่น หลักอปริหานิยธรรม เพื่อเสริมสร้างระบบบริหารงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ และลดโอกาสการเกิดการทุจริต
3. การวิจัยในอนาคตควรศึกษาการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา วัด และภาคประชาชน โดยใช้หลักพุทธธรรมเป็นฐานในการสร้างวัฒนธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ เช่น แพลตฟอร์มออนไลน์หรือเครือข่าย สังคมดิจิทัล เพื่อขยายผลการรณรงค์และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวังและป้องกันการทุจริตในสังคมอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- ชนะพงษ์ กล้ากลกิจ และคณะ. (2562). ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในจังหวัดกำแพงเพชร. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 6(4), 786-802.
- ดิฐภัทร บวรชัย. (2562). รูปแบบการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิคมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กรณีศึกษา ระดับสถานีตำรวจ. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 16(30), 50-62.
- บงกช สุทัศน์ ณ อยุธยา. (2557). การสร้างจิตสำนึกของความเป็นไทย ค่านิยม เพื่อการต่อต้านป้องกันการทุจริต คอรัปชั่น. วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 6(11), 248-264.
- ปิยะธิดา อภัยภักดี. (2561). แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอรัปชั่นในหน่วยงานภาครัฐ. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 13(1), 1-12.
- พรเทพ จันทรนิภ. (2558). การพัฒนารูปแบบการป้องกันการทุจริตคอรัปชั่นในภาครัฐเพื่อการบริหารจัดการ บ้านเมืองที่ดีในสังคมไทย. วารสารเกษมบัณฑิต, 16(1), 88-101.
- พระชนบูลย์ สุวณฺโณ (หันมนตริ). (2563). การนำหลักสารานีธรรมมาส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของชุมชน ทุ่ละออง ตำบลบางวัน อำเภอบุรี จังหวัดพังงา. วารสารมหาจุฬานาครทรรศ, 7(1), 57-68.
- พระสุจินตนิท หนูชูสีห์สกุล. (2568). วิเคราะห์สัมปทาน 4 เพื่อการบรรลุลุธรรม. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 7(1), 149-158.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รินทอง แก้วทุม. (2560). การบริหารการพัฒนาเชิงพุทธขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 6(2-04), 539-552.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2560). แผนแม่บทบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579). นนทบุรี: สำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- _____. (2567). สถานการณ์การทุจริตประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. นนทบุรี: สำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566–2570. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุขอุษา นุ่นทอง และคณะ. (2561). การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาภายนอกสถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 7(2), 86–98.
- อำพล ปุญญา. (2560). รูปแบบการบริหารจัดการน้ำตามหลักพุทธวิธีของจังหวัดพิจิตร. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 6(2-04), 161–178.
- Likert, R. (1967). The method of constructing an attitude scale. In M. Fishbein (Ed.), Readings in attitude theory and measurement (pp. 90–95). New York, NY: John Wiley & Sons.
- United Nations Office on Drugs and Crime & World Bank. (2007). Stolen Asset Recovery (StAR) Initiative: Challenges, Opportunities, and Action Plan. Vienna, Austria & Washington, DC: United Nations Office on Drugs and Crime and World Bank.
- Yamane, T. (1973). Statistics: An introductory analysis (3rd ed.). New York: Harper & Row.